

Rekomendacje krajowe w zakresie zwalczania przestępczości przeciwko przyrodzie

1. Wzmocnienie współpracy i wymiany informacji między organami ścigania, sądami, prokuraturami, państwowymi organami ochrony przyrody, instytucjami naukowymi oraz innymi jednostkami (m.in. z Krajową Administracją Celno-Skarbową, Strażą Graniczną, Inspekcją Weterynaryjną) w celu skutecznego zwalczania przestępczości przeciwko przyrodzie.
2. Utworzenie wyspecjalizowanych komórek w Policji, Prokuraturze oraz wyznaczenie koordynatorów w sądach dedykowanych do zwalczania przestępczości przeciwko środowisku. Pozwoliłoby to na wykrywanie przestępstw i prowadzenie dochodzeń w ich sprawie przez wyszkolonych funkcjonariuszy zorientowanych na ściganie tych przestępstw, zapobiegając w ten sposób traktowaniu ich jako przestępstw o niskim priorytecie.
3. Utworzenie krajowej bazy danych biegłych i specjalistów z poszczególnych dziedzin przyrodniczych, których opinie i ekspertyzy są niezbędne do postawienia sprawców w stan oskarżenia.
4. Stworzenie krajowej bazy danych w sprawie przestępstw przeciwko przyrodzie zawierającej informacje o dochodzeniach, wyrokach i postanowieniach sądu.
5. Utworzenie krajowej bazy danych laboratoriów analizujących dowody związane z przestępstwami przeciwko środowisku, w tym przeciwko przyrodzie i zapewnienie organom ścigania dostępu do tych obiektów. Opracowanie jednolitych standardów zabezpieczania miejsca zdarzenia w sprawach przestępstw przeciwko przyrodzie oraz procedur pobierania, przechowywania i analizy materiału biologicznego.
6. Promowanie stosowania analizy genetyki sądowej wśród organów ścigania jako standardowej metody identyfikacji nielegalnie zabitych zwierząt w szczególności gatunków chronionych.
7. Wspieranie współpracy na poziomie krajowym między organami zajmującymi się przestępczością przeciwko środowisku, w tym przeciwko przyrodzie poprzez regularne szkolenia.
8. Wprowadzenie systemowego mechanizmu informacji zwrotnej i sprawozdawczości dotyczącej spraw przestępczości przeciwko przyrodzie - tj. zobowiązanie prokuratury i sądów do przekazywania właściwym jednostkom prowadzącym postępowania (Policji oraz innym uprawnionym służbom) informacji o sposobie zakończenia sprawy (w tym o decyzjach procesowych i rozstrzygnięciach sądowych) oraz do cyklicznego publikowania zagregowanych danych statystycznych o liczbie zgłoszeń, wszczętych postępowaniach, umorzeń, aktów oskarżenia, skazań, orzeczonych kar i środków karnych, z podziałem na kategorie czynów.
9. Utworzenie jednolitej, umundurowanej formacji Państwowej Straży Ochrony Przyrody (PSOP), konsolidującej zadania kontrolno-interwencyjne w obszarze ochrony przyrody (w tym zwalczania kłusownictwa, nielegalnych metod połowu i polowań, naruszeń ochrony gatunkowej i obszarowej) z jasnym mandatem do kontroli działań w łowiskach oraz do realnego prowadzenia czynności operacyjnych we współpracy z Policją i prokuraturą. PSOP powinna mieć dostęp do kluczowych rejestrów i systemów informatycznych wykorzystywanych w czynnościach służbowych, takich jak PESEL, CEPiK oraz do Elektronicznej Książki Ewidencji Polowań.
10. Wprowadzenie konieczności oznakowania trofeów niepodważalnym znakiem identyfikacyjnym.

11. Wprowadzenie obligatoryjnej zasady podawania do wiadomości publicznej wyroków dot. kłusownictwa.
12. Wprowadzenie do aplikacji EKEP (Elektronicznej Książki Ewidencji Polowań) możliwości ustalenia w czasie rzeczywistym, jak również archiwalnym, trasy przemieszczania się myśliwego (również przez Policję i Państwową Straż Łowiecką) w trakcie polowania - od początku do zakończenia polowania.
13. Wzmocnienie systemu szkoleń dla funkcjonariuszy policji oraz innych służb zaangażowanych w zwalczanie przestępczości przeciwko środowisku, w tym przeciwko przyrodzie z zakresu m.in. badania miejsca zdarzenia, technik kryminalistycznych, prawodawstwa, biologii oraz identyfikacji gatunków oraz wykorzystania cybernetyki.
14. Wzmocnienie współpracy międzynarodowej pomiędzy służbami w zwalczaniu przestępczości przeciwko przyrodzie, również z sąsiednimi krajami szczególnie na obszarach przygranicznych.
15. Wprowadzenie stałego monitoringu internetowych platform zakupowych w zakresie wykrywania nielegalnego handlu gatunkami zwierząt i roślin i produktów z nich wykonanych.
16. Zaostrzenie i doprecyzowanie sankcji za przestępstwa przeciwko przyrodzie, wprowadzenie stopniowania odpowiedzialności i doprecyzowanie możliwości stosowania Kodeksu Karnego przy naruszeniach wobec pojedynczych osobników gatunków w kategoriach zagrożeń wg. IUCN (np. przez wprowadzenie definicji „istotnej szkody”, „znaczących rozmiarów” w kontekście ochrony gatunkowej).
17. Rozszerzenie definicji kłusownictwa o gatunki objęte ochroną gatunkową (obok zwierzyny łownej).
18. Wzmocnienie roli Państwowej Rady Ochrony Przyrody (PROP)
19. Powiązanie legislacji z aktualną wiedzą naukową. Cykliczne przeglądy przepisów ochronnych pod kątem najnowszych wyników badań i rekomendacji naukowców (stały monitoring przepisów).

National recommendations for combating wildlife crime

1. Strengthening cooperation and exchange of information between law enforcement agencies, courts, prosecutors' offices, state nature conservation authorities, scientific institutions and other entities (including the National Customs and Tax Administration, Border Guard, Veterinary Inspection) in order to effectively combat crime against nature.
2. Establishing specialized units within the Police and Prosecutor's Offices, and appointing coordinators in courts dedicated to combating environmental crime. This would enable crimes to be detected and investigated by trained officers focused on prosecuting these crimes, thus preventing them from being treated as low-priority crimes.
3. Creation of a national database of experts and specialists in specific fields of environmental protection whose opinions and expertise are essential to bringing perpetrators to justice.
4. Creation of a national database on wildlife crimes containing information on investigations, convictions and court decisions.
5. Establishment of a national database of laboratories analysing evidence related to environmental crimes, including crimes against nature, and providing law enforcement agencies with access to these facilities. Development of uniform standards for securing the scene of an incident in cases of crimes against nature and procedures for collecting, storing and analysing biological material.
6. Promoting the use of forensic genetic analysis among law enforcement agencies as a standard method for identifying illegally killed animals, particularly protected species.
7. Supporting cooperation at the national level between agencies dealing with environmental crime, including wildlife crime, through regular training.
8. Introducing a systemic feedback and reporting mechanism for nature crime cases - i.e. obliging the prosecutor's office and courts to provide the relevant units conducting proceedings (the Police and other authorized services) with information on how the case was resolved (including procedural decisions and court rulings) and to periodically publish aggregated statistical data on the number of reports, initiated proceedings, dismissals, indictments, convictions, imposed penalties and penal measures, broken down by category of acts.
9. Establishment of a unified, uniformed State Nature Conservation Guard (SNCG) to consolidate control and intervention tasks in the area of nature conservation (including combating poaching, illegal fishing and hunting methods, and violations of species and area protection). With a clear mandate to monitor activities in fishing grounds and to conduct operational activities in cooperation with the Police and the prosecutor's office, the SNCG should be institutionally and financially independent of the structures under its control (Polish Hunting Association, State Forests), to prevent situations in which the same institution manages the exploitation of nature and simultaneously prosecutes its destruction. The SNCG should have access to key registers and IT systems used in its official duties, such as the PESEL (Polish National Identification Number), the CEPiK (Central Registration and Control Centre), and the Electronic Hunting Record Book.
10. Introducing the requirement to mark trophies with an indisputable identification mark
11. Introducing a mandatory rule for public disclosure of poaching convictions.

12. Introduction of the possibility to determine the hunter's route during the hunt (also by the Police) in real time and in archives in the EHRB (Electronic Hunting Record Book) application - from the beginning to the end of the hunt.
13. Strengthening the training system for police officers and other services involved in combating environmental crime, including wildlife crime in areas such as crime scene investigation, forensic techniques, legislation, biology and species identification and the use of cybernetics.
14. Strengthening international cooperation between law enforcement agencies in combating wildlife crime, including with neighboring countries, especially in border areas.
15. Introducing continuous monitoring of online shopping platforms to detect illegal trade of animal and plant species and their products.
16. Toughening and clarifying sanctions for crimes against nature, introducing degrees of liability and clarifying the possibility of applying the Penal Code to violations against individual species in the IUCN threat categories (e.g. by introducing the definitions of "significant damage", "of significant size" in the context of species protection).
17. Expanding the definition of poaching including protected species (in addition to game).
18. Strengthening the role of the State Council for Nature Conservation (PROP)
19. Periodic reviews of the regulations in the scope of the latest research findings and scientific recommendations (continuous monitoring of regulations).

